

Nr.34 din 4 septembrie 2019

Către: Dna Natalia GAVRILIȚA
Ministrul Finanțelor

Ref.: Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Stimată doamnă Ministru,

În numele Asociației Patronale Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova (în continuare „AIM”), Vă prezentăm **propunerile noastre pentru politica fiscală și vamală pentru 2020**.

În Anexa 1 sunt prezentate propunerile detaliate aferente politicii fiscale și vamale, în același context vă transmitem **Conceptul Reformei Sistemului de Documentare a Tranzacțiilor Economice (Reforma Facturii Fiscale)** lansate de AIM (Anexa 2), ca parte componentă a documentului Recomandări de reforme cu impact mare pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii, expediate anterior Consiliului economic pe lângă Prim-ministru, Ministrului Economiei Dl Vadim Brînzan și Președintelui Republicii Moldova Dl Igor Dodon.

Rugăm susținerea de către Ministerul Finanțelor a propunerilor noastre. Suntem gata să participăm la discuțiile publice ulterioare organizate de Ministerul Finanțelor pentru îmbunătățirea și finalizarea proiectului de lege.

Vă mulțumim pentru colaborare și Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,
Liliana Busuioc

Director Executiv al Asociației Patronale
Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

Nr d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare sau completare	Propunerile de modificare și completare	Expunerea explicită a motivelor și argumentul propunerilor de modificare și completare, de asemenea, prezentarea impactului bugetar, după caz	Data intrării în vigoare
	Reforma Sistemului de documentare a Tranzacțiilor Economice (Reforma Facturii Fiscale)	Parte componentă a recomandărilor AIM de reforme cu impact mare pentru IMM-ri, care au fost adresate anterior Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, Ministrului Economiei DI Vadim Brînzan și Președintelui Republicii Moldova DI Igor Dodon.	Analiza exhaustivă a problemei și soluțiile propuse sunt prezentate în Anexa 2.	01.01.2020
	Codul fiscal nr. 1163/1997: Art. 24, alin (19 ¹): Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă.	Articolul 24 alineatul (19 ¹) va avea următorul cuprins (19 ¹) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă dacă: - ele sunt în mărimea prevăzută de art.4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masa, și - salariul mediu zilnic brut pe zi lucrătoare a angajatului pentru care se emite tichetul de masă este egal ori mai mare decât 1/21 din jumătatea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul curent.	Această normă se propune pentru corelarea normei prevăzute în art. 24 alin (19) al Codului Fiscal pentru mese calde și ca rezultat limitează riscurile prevăzute la utilizarea tichetelor de masă pentru achitarea salariilor mici. Norma dată contribuie adițional la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic. Totodată utilizarea tichetelor de masă crește veniturile bugetului public național la TVA, reieșind din considerentul că utilizarea tichetelor de masă se face numai în rețele – plătitori de TVA – ca rezultat media de TVA este 12-13% - din cauza aplicării TVA la rata 8% la anumite produse alimentare.	01.01.2020
	Articolul 35 ¹ Persoanele fizice care, pe parcursul perioadei fiscale, au obținut venituri impozitate conform cap.1 titlul X sînt private de dreptul de a folosi scutirile conform art.33, 34 și 35. Scutirile neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soție (soț).	Propunem, ca scutirile să fie anulate începând cu luna următoare, lunii în care agentul economic a devenit rezident a parcului pentru tehnologia informației, fără efectuare recalculului pentru impozitul pe venit. Persoanele fizice care, pe parcursul perioadei fiscale, au obținut venituri impozitate conform cap.1 titlul X sînt private de dreptul de a folosi scutirile conform art.33, 34 și 35, pentru lunile în care persoana fizică a	Considerăm că pentru persoanele care pe parcursul anului fiscal, au activat la un angajator care nu este rezident al parcului pentru tehnologia informației, iar ulterior s-au angajat la un angajator rezident al parcului pentru tehnologia informației, povară fiscală este semnificativă în legătură cu faptul că persoanele fizice care, pe parcursul perioadei fiscale, au obținut venituri impozitate conform cap.1 titlul X sînt private de dreptul de a folosi scutirile conform art.33, 34 și 35. Scutirile	01.01.2020

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

		activat în calitate de angajat al unui rezident al parcului pentru tehnologia informației. Scutirile neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soție (soț).	neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soție (soț).	
Articolul 54 ¹ alin. 1 (1) Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct.70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.	Eliminarea excepției aferente agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct.70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări. (1) Subiecți ai impunerii sînt agenții economici care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali.	Considerăm o abordare discriminatorie pentru agenții economici mici și mijlocii a căror activitate de bază este prestarea serviciilor de consultanță, care poate fi relativ ușor ocolită	01.01.2020	
Articolul 53 ³ Organizațiile sindicale și patronale se scutesc de impozit pe venit.	Completarea cu cerințele de la art. 52 alin. 2 CF pentru scutirea de impozit pe venit Organizațiile sindicale și patronale se scutesc de impozit pe venit. În cazul în care nu sînt respectate cerințele prevăzute la art. 52 alin.(2), organizațiile sindicale și patronale urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.	În CF nu sunt specificate expres cerințele pentru scutirea de impozit pe venit pentru organizații sindicale și patronale. Contabilii aplică din oficiu cerințele de la art. 52 alin.2, astfel se creează confuzii și tratări duble	01.01.2020	
Articolul 102. Deducerea sumei T.V.A. pentru mărfurile, serviciile procurate (10) Subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care	Articolul 102 alin. (10) litera a) va avea următorul cuprins a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a	Acceptarea Bonului de casă (bonul fiscal) emis de către mașinile de casă și control (MCC) în contabilitatea pentru achiziții cu plata în numerar pentru sume mici este scoaterea poverii birocratice pentru agenți economici. Bonurile de casă sunt documente fiscale	01.01.2020	

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

	urmează a fi achitată, pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune: a) de factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pentru care a fost achitată ori urmează a fi achitată T.V.A.; sau b) de documentul, eliberat de organul vamal, care confirmă achitarea T.V.A. la mărfurile importate; c) de documentul care confirmă achitarea T.V.A. pentru serviciile importate.	fi achitată T.V.A. cu excepția situațiilor stipulate în lit d); se completează lit d) cu următorul cuprins: d) de bon de casă pentru valorile materiale, serviciile procurate prin numerar în valoare ce nu depășește 1000 fără TVA Se completează cu alineatul (19) cu următorul cuprins: (19) În cazul în care factura fiscală electronică (e-factura) pentru livrarea serviciilor este primită și semnată de către cumpărător (beneficiar) până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală electronică respectivă, subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, pentru serviciile, menționate utilizate la efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător în luna în care a avut loc livrarea acestora.	obligatorii din punct de vedere juridic și ar trebui extinse pentru a acoperi tranzacțiile între întreprinderi. Aceasta ar elimina Factura Fiscală pentru toate tranzacțiile efectuate în numerar și primirea de bunuri în persoană. De asemenea, ar schimba în mod fundamental sistemul actual prin care o companie care realizează o vânzare are mai multe procese pentru persoanele fizice versus persoane juridice. O diferențiere care consumă foarte mult timp și energie. Noi înțelegem că implementarea SIA „Monitorizarea Electronică a Vânzărilor” poate aduce schimbări în viitor apropiat – 12-24 luni. Totodată modificarea simplă la conținutul bonului fiscal îl poate egala cu factura fiscală Neutilizarea facturilor fiscale electronice se datorează și neajunsurilor fiscale din punct de vedere legislativ. Ca rezultat ajustările propuse vin să elimine barierele la nivel legislativ pentru utilizarea e-facturilor pe scară largă de către plătitorii de TVA. Documentul electronic comparativ cu documentul pe hârtie întotdeauna conține data exactă a creării documentului, ceea ce înseamnă că documentul electronic poate fi emis numai la data livrării ceea ce creează incomoditatea de utilizare a e-facturei. Al doilea fapt – aplicarea semnăturii electronice de către cumpărător – semnătura electronică conține data și timpul exact când a fost aplicată această semnătură și ca rezultat există necesitatea de stipulare a cazurilor de deducere a sumelor TVA nu din data aplicării semnăturii electronice a cumpărătorului dar la data livrării.	
Articolul 111.	Revizuirea completă a acestui articol, cu completări suplimentare care ar elimina tratări duble în anumite situații privind locul livrării serviciilor. Precizarea	În art. 111 nu sunt specificate expres anumite situații, care creează interpretări privind determinarea locului livrării serviciilor. De exemplu, situația când rezidentul	01.01.2020	

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

Locul livrării serviciilor (1) Locul livrării serviciilor se consideră: a) locul aflării bunurilor imobiliare – pentru serviciile prestate de experți și agenți imobiliari, lucrările de construcție aferente bunurilor imobiliare, serviciile de cazare, indiferent de categoria de confort în hotel, hotel-apartament, motel, vilă turistică, bungalow, pensiune turistică, pensiune agroturistică, camping, sat de vacanță sau tabără de vacanță, serviciile de acordare a drepturilor de utilizare a bunurilor imobiliare și serviciile de pregătire și coordonare a lucrărilor de construcție, care includ serviciile prestate de arhitecți și de societățile care asigură supravegherea pe șantier; b) calea pe care se efectuează transportul, luându-se în considerare distanța parcursă – la prestarea serviciilor de transport; c) locul prestării efective a serviciilor: – legate de bunurile mobile tangibile; – prestate în domeniul culturii, artei, științei, învățământului, culturii fizice, divertismentului sau sportului ori într-un alt domeniu similar de activitate; – legate de activități auxiliare de transport, așa ca încărcarea, descărcarea, manipularea	noțiunii de beneficiar în sensul art. 111 Atașată este o analiză detaliată a unui alt autor în acest sens.	RM procură servicii de la un nerezident în numele altui nerezident.	
---	--	--	--

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

și alte activități similare, strămutarea, asamblarea; – legate de evaluarea bunurilor mobile tangibile și de lucrările efectuate asupra acestora; d) locul utilizării și posedării serviciului – la darea în chirie a bunurilor mobile tangibile; e) sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința beneficiarului următoarelor servicii: – servicii de transmitere a obiectelor de proprietate industrială, precum și cele referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe; – servicii de publicitate; – servicii ale consultanților, inginerilor, birourilor de consultanță, avocaților, contabililor și de marketing (studiere a pieței), traduceri de texte, precum și servicii de furnizare a informației, inclusiv prin centrele de intermediere a serviciilor publice de telefonie fixă și mobilă; – servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice; – servicii de angajare și furnizare de			
---	--	--	--

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

personal (punere la dispoziție de personal); – servicii ale agenților care activează în numele și din contul altor persoane – pentru serviciile enumerate la prezenta literă; f) locul destinației mărfurilor, expediate după prelucrare – la prelucrarea mărfurilor pe teritoriul vamal și în afara teritoriului vamal. (2) Locul livrării serviciilor se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința beneficiarului următoarelor servicii: a) servicii de comunicații electronice; b) servicii de radiodifuziune și televiziune; c) servicii furnizate prin mijloace radioelectronice. (3) Serviciile furnizate prin mijloace radioelectronice în sensul alin.(2) lit.c) cuprind: a) furnizare și găzduire de site-uri pe internet, mentenanță la distanță a programelor și echipamentelor; b) furnizare de software și actualizarea acestora; c) furnizare de imagini, texte și informații			
---	--	--	--

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

	și punerea la dispoziție a unor baze de date; d) furnizare de muzică, filme și jocuri, inclusiv jocuri de noroc și pariuri din cadrul emisiunilor, sau de manifestări politice, culturale, artistice, sportive, științifice și de divertisment; e) furnizare de servicii de învățământ la distanță. (4) Locul livrării serviciilor care nu au fost enumerate la alin.(1)–(3) se consideră sediul sau, în cazul în care acesta lipsește, domiciliul ori reședința persoanei care prestează serviciile respective.			
	Articolul 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale (11) În cazul în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii acestora de către cumpărător ca rezultat al determinării calității, masei și calităților de consum ale mărfurilor, la expedierea acestora se eliberează factura fiscală/avizul de însoțire a mărfurilor fără completarea indicatorilor obligatorii care, la momentul expedierii mărfurilor, nu sunt indicați. După stabilirea valorii impozabile a livrării respective, în baza avizului de însoțire a	Articolul 117¹ se completează cu alin. 1¹⁾ și 1²⁾ d) cu următorul cuprins: (1¹⁾ În cazul utilizării facturii fiscale electronice (e-factura) la efectuarea livrărilor de mărfuri, în cazul în care acestea se transportă, factura fiscală electronică se eliberează în perioada de până la 3 zile înainte datei la care are loc transportul dar numai târziu de data la care începe transportul lor, cu excepția cazurilor specificate la alin.(11) și (13). (1²⁾ La efectuarea livrărilor de servicii furnizorii în cazul utilizării facturii fiscale electronice (e-factura) eliberează factura fiscală electronică în termen care nu poate depăși 10 zile de la data livrării serviciilor.	Neutilizarea facturilor fiscale electronice se datorează și neajunsurilor fiscale din punct de vedere legislativ. Ca rezultat ajustările propuse vin să elimine barierele la nivel legislativ pentru utilizarea e-facturilor pe scară largă de către plătitorii de TVA. Documentul electronic comparativ cu documentul pe hârtie întotdeauna conține data exactă a creării documentului, ceea ce înseamnă că documentul electronic poate fi emis numai la data livrării ceea ce creează incomoditatea de utilizare a e-facturei. Al doilea fapt – aplicarea semnăturii electronice de către cumpărător – semnătura electronică conține data și timpul exact când a fost aplicată această semnătură și ca rezultat există necesitatea de stipulare a cazurilor de deducere a sumelor TVA nu din data aplicării semnăturii	01.01.2020

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

	mărfurilor, furnizorul prezintă cumpărătorului factura fiscală, în care se reflectă numerele și seriile avizelor de însoțire a mărfurilor, și informația despre livrările efectuate. La efectuarea multiplă a unor astfel de livrări în decursul unei luni, furnizorul, în baza avizelor de însoțire a mărfurilor, eliberează cel puțin o dată pe lună factura fiscală pe valoarea livrărilor efectuate.	Alineatul 11) se completează cu o propoziția cu următorul conținut: ”În cazul utilizării facturii fiscale electronice (e-factura) data eliberării facturii fiscale electronice nu poate depăși 10 zile a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea.”	electronice a cumpărătorului dar la data livrării.	
	Articolul 226¹¹ Surse indirecte de informații (5) Informațiile vor conține date despre: a) intrările și/sau ieșirile pe parcursul unui an fiscal de mijloace bănești în/din fiecare cont bancar și/sau în/din conturile bancare ale unei persoane fizice, dacă rulajul cumulativ debitor sau creditor al conturilor respective, în decursul unui an fiscal, depășește 300 mii de lei; b) serviciile turistice procurate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei; c) primele de asigurare achitate de o persoană fizică pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei; d) tranzacțiile cu valori mobiliare efectuate	La art. 226 11 alin (5) lit. i) o să aibă următoare redacția: i) intrările și/sau ieșirile pe parcursul unui an fiscal de mijloace bănești din împrumuturile obținute/achitate de la /către unei persoane fizice dacă rulajul cumulativ debitor sau creditor depășește 200 mii de lei	Redacția propusă elimină situațiile absurde când conform principiilor contabilității rulajele de debit și credit nu pot fi calculate cumulativ	Din data publicării

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

	pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii lei pentru o persoană fizică; e) contractele autentificate notarial pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 300 mii lei pe numele unei persoane fizice; f) realizarea drepturilor creditorilor efectuate pe parcursul unui an fiscal, care cumulativ depășesc suma de 300 mii lei pentru o persoană fizică; g) realizarea istoriilor de credit cu valoarea cumulativă a obligațiilor executate pe parcursul anului fiscal care depășește suma de 100 mii de lei; h) procurarea de către persoana fizică a autoturismelor a căror valoare depășește cumulativ suma de 300 mii de lei; i) contractarea/rambursarea împrumuturilor pe parcursul unui an fiscal, reflectate în contabilitatea întreprinderii, ce depășesc cumulativ suma de 200 mii de lei; j) operațiuni menționate la alin.(2) pct.13), 14) și 15) efectuate pe parcursul unui an fiscal a căror valoare cumulativă depășește suma de 100 mii de lei (sau echivalentul acesteia).			
--	--	--	--	--

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

Art. 369 alin. 2 (2) Suma minimă a impozitului unic se calculează în funcție de numărul de angajați care, pe parcursul perioadei fiscale, au lucrat cel puțin o zi în baza unui contract individual de muncă încheiat cu rezidentul parcului pentru tehnologia informației și de cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală respectivă.		(2) Suma minimă a impozitului unic se calculează în funcție de numărul de angajați care, pe parcursul perioadei fiscale, au lucrat cel puțin o zi în baza unui contract individual de muncă sau contract de ucenicie încheiat cu rezidentul parcului pentru tehnologia informației și de cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală respectivă.	O astfel de precizare ar fi motivată în legătură cu faptul că contractele de ucenicie se echivalează la contracte individuale de muncă, dar totuși creează interpretări în acest sens	01.01.2020
Art. 370 (1) Cota impozitului unic constituie 7% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin decât suma minimă stabilită la alin.(2). (2) Suma minimă a impozitului unic se va determina lunar pentru fiecare angajat și va constitui 30% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscală.		Completarea cu alin. (3). În cazul în care rezidentul parcului pentru tehnologia informației, nu dispune de angajați pe parcursul perioadei fiscale (luna calendaristică) și nu realizează careva venituri, rezidentul nu va calcula și nu va achita suma minimă a impozitului unic, dar nu mai mult de 3 perioade fiscale consecutive.	Precizare se impune ca urmare a faptului că articolul 370, nu prevede expres o astfel de situație, care prezintă o dilemă pentru contribuabili, mai ales la începutul activității agentului economic, care din start a decis să devină rezident a parcului pentru tehnologia informației.	01.01.2020
REGULAMENT Nr. 586 din 01.11.1999 cu privire la aplicarea taxei pe valoarea adăugată. Codul fiscal, Titlul III “Taxa pe valoarea adăugată” nr. 1415-XIII din 17 decembrie 1997.		Se propune modificarea Capitolului 1, punctul 2, referitor la termenul de achitare a TVA, la mărfurile importate din UE (cu care Moldova deja are un acord de asociere și facilități comerciale reciproce). Solicităm aplicarea practicii țărilor membre UE, inclusiv și România de achitare a TVA-ului la sfârșitul fiecărei luni, doar la marfurile comercializate.	Actualmente, agenții economici sunt obligați să achite TVA-ul pentru tot lotul de marfă importată, în momentul efectuării procedurilor vamale, adică în momentul importului, dar până la intrarea în posesie de către agent economic a acestor mărfuri. În cazul în care agentul economic nu dispune de mijloacele financiare necesare, marfa nu poate fi vămuită și el nu poate intra în posesia ei, respectiv nu o poate comercializa mai departe, respectiv se creează un blocaj în desfășurarea activității.	01.01.2020

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

			Pe de altă parte, importurile de mărfuri de regulă se fac pentru câteva luni în avans, adică se achiziționează stocuri mari de marfă, care nu pot fi vândute imediat, sau într-o singură lună. De multe ori importăm stocuri pentru un sezon de 6 luni. Aceasta presupune că noi trebuie să alocăm sume mari de bani pentru achitarea TVA-ului, care nu o putem recupera dintr-o singură lună de activitate comercială. Deseori suntem nevoiți să apelăm la împrumuturi și credite ca să putem achita taxele TVA. O parte din marfă poate rămâne în stoc și mai mult de un an, sau chiar doi, și își pierde din valoarea comercială, respectiv ea uneori este lichidată sub prețul de cost, și atunci ar fi corect agentul să achite costul TVA-ului doar din prețul de vânzare actualizat. În al 3-lea rând, toți agenții economici în mod obligatoriu, oricum achita TVA-ul la sfârșitul fiecărei luni, din volumul total al vânzărilor, deci încasările la bugetul de stat se efectuează constant și lunar, însă pentru agent economic este o povară financiară în plus, să achite TVA în avans în sume mari în momentul importului, și la sfârșit de luna să mai achite diferența de TVA din volumul vânzărilor. Respectiv noi achităm TVA și pentru marfa vândută din care avem un profit comercial, dar și din marfa nevândută, care nu ne aduce nici un profit, doar ne mărește costurile de stocare și ne duce într-un impas financiar. Prin această modificare, statul ar încasa aceeași sumă, dar pentru agenții comerciali asta ar facilita activitatea lor comercială datorită achitărilor eșalonate lunar, proporționale cu suma încasărilor.	
--	--	--	---	--

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

Codul contravențional al Republicii Moldova Legea nr. 218-XVI din 24.10.2008 Articolul 291⁵. Neraportarea activităților sau a tranzacțiilor Neraportarea de către entitățile raportoare a activităților sau a tranzacțiilor suspecte care cad sub incidența legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, manifestată prin: 1) informarea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în termenele stabilite despre orice activitate sau despre orice tranzacție suspectă de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în curs de pregătire, de realizare sau deja realizată, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an; 2) neinformarea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în termenele stabilite despre activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar, printr-o operațiune cu o valoare de cel puțin 100 de mii de lei	La art. 291⁵ la alineatul 5) se adaugă propoziția cu următorul conținut: ”Amenzile nu se aplică în cazurile prezentării a formularului corectat care conține informații cu privire la activitățile sau tranzacțiile ce cad sub incidența legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului,”	Redacția curentă a codului contravențional privind aplicarea amenzilor în cazul nerespectării termenelor stabilite pentru entitățile raportoare creează o așa situație că în cazul depășirii termenului de prezentarea informației entitatea raportoare este pusă în situația în care autosesizează nu are sens economic căci oricum o să fie amendată	Din data publicării
---	--	---	----------------------------

(sau echivalentul acesteia) ori prin mai multe operațiuni în numerar care pot avea o legătură între ele, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice; 3) neinformarea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în termenele stabilite despre activitățile sau tranzacțiile realizate prin virament, printr-o operațiune cu o valoare ce echivalează sau depășește 500 de mii de lei, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice; 4) necomunicarea de către Serviciul Vamal în termenele stabilite sau comunicarea neconformă cu cerințele legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a tuturor informațiilor privind valorile valutare (cu excepția cardurilor) declarate de către persoanele fizice și juridice în conformitate cu legislația, precum și a informațiilor			
--	--	--	--

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

referitoare la cazurile identificate de introducere și/sau scoatere ilegală în/din țară a valorilor valutare (cu excepția cardurilor), se sancționează cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere; 5) necompletarea sau completarea neconformă cu cerințele legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului a formularului special care conține informații cu privire la activitățile sau tranzacțiile ce cad sub incidența legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.			
Lege cu privire la tichetele de masă nr. 166/2017 Art. 7 alin (2) (2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei	Articolul 7 alineatul (2) va avea următorul cuprins: ”(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu, cu excepția	Această normă se propune pentru corelarea normei prevăzute în art. 24 alin (19) al Codului Fiscal pentru mese calde și ca rezultat limitează riscurile prevăzute la utilizarea tichetelor de masă pentru achitarea salariilor mici. Norma dată contribuie adițional la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic.	01.01.2020

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

	legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu, cu excepția cazului în care valoarea nominală depășește limita stabilită la art.4 alin.(1).	cazurilor în care : a) valoarea nominală depășește limita stabilită la art.4 alin.(1) ori b) salariul mediu zilnic brut pentru zi lucrătoare a angajatului pentru care se emite tichet de masă este mai mic decât 1/21 din jumătatea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru fiecare an.”		
--	---	---	--	--

Recomandările Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova

pentru Politica fiscală și vamală pentru 2020

Anexa 1

	HOTĂRÎREA Guvernului Nr. 141 din 27.02.2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor, Anexa nr. 3, p. 7 alin. 2) 2) să încheie contracte de asistență tehnică pentru fiecare mașină de casă și de control/imprimantă fiscală cu centrele de asistență tehnică care dețin certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control cu memorie fiscală și au contracte de colaborare cu furnizorii respectivi, să apeleze la serviciile acestora, prezentînd Registrul de evidență a serviciilor de asistență tehnică pentru mașina de casă și de control/imprimanta fiscală (din documentația tehnică de însoțire a mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale) (în continuare – Registru asistență tehnică), în care se consemnează informații privind defecțiunea constatată, starea sigiliilor aplicate anterior, sigiliile furnizorului nou-aplicate etc.;	Anularea obligativității încheierii contractelor de asistență tehnică a MCC 2) să încheie optional (în caz de necesitate la decizia conducătorului întreprinderii sau persoanei responsabile) contracte de asistență tehnică pentru fiecare mașină de casă și de control/imprimantă fiscală cu centrele de asistență tehnică care dețin certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control cu memorie fiscală și au contracte de colaborare cu furnizorii respectivi, să apeleze la serviciile acestora, prezentînd Registrul de evidență a serviciilor de asistență tehnică pentru mașina de casă și de control/imprimanta fiscală (din documentația tehnică de însoțire a mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale) (în continuare – Registru asistență tehnică), în care se consemnează informații privind defecțiunea constatată, starea sigiliilor aplicate anterior, sigiliile furnizorului nou-aplicate etc.;	Încheierea acestor contracte generează costuri suplimentare pentru agenți economici, cel puțin 600 lei anual pentru fiecare MCC. În practică, deservirea pentru suma indicată mai sus nu presupune prestarea serviciilor de asistență tehnică. Orice serviciu de asistență tehnică presupune achitarea suplimentară a unor sume de mijloace bănești.	01.01.2020
--	--	--	---	-------------------

Conceptul Reformei Sistemului de Documentare a Tranzacțiilor Economice (Reforma Facturii Fiscale)

Conceptul Reformei Sistemului de Documentare a Tranzacțiilor Economice (Reforma Facturii Fiscale) reprezintă inițiativa Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova (AIM) și este parte componentă a recomandărilor AIM de reforme cu impact mare pentru IMM-ri, care au fost adresate anterior Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, Ministrului Economiei Dl Vadim Brînzan și Președintelui Republicii Moldova Dl Igor Dodon.

În legătură cu faptul că întreprinderile mici, de la fermieri până la comercianții cu amănuntul, se confruntă cu problema aplicării unui sistem complicat privind circuitul documentelor și actelor necesare practicării activității de întreprinzător, care generează costuri administrative semnificative, dar și amenzi usturătoare aplicate de autoritățile de stat în cazul comiterii erorilor, Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii din Moldova – care este vocea întreprinderilor mici și mijlocii, vine în atenția Dvs cu **Conceptul Reformei Sistemului de Documentare a Tranzacțiilor Economice (Reforma Facturii Fiscale)**, esența căreia se expune mai jos.

Soluția este o simplificare a circuitului de documente în cadrul activității de întreprinzător, în conformitate cu normele internaționale și europene.

Argumentarea

Fiecare proprietar de afacere mică dorește să dedice mai multe resurse pentru afacere și să păstreze mai mult din ceea ce câștigă. Din punct de vedere politic, aceasta înseamnă, de obicei, că oamenii doresc reducerea impozitelor ca stimulent economic care poate promova unele sectoare în economie, cum ar fi IMM-urile din Moldova.

Ceea despre ce nu se vorbește suficient este timpul. Dacă aplicăm formula Timpul = Bani pentru Moldova, atunci îngrijorarea reală a IMM-lor este că Guvernul le ia prea mult timp pentru raportare și procese birocratice nesfârșite. Astfel, o idee cheie de stimulare economică este de a da o parte din acest timp înapoi.

Confirmarea tranzacțiilor din punct de vedere fiscal în Moldova consumă mai mult timp decât în țările învecinate sau în cele dezvoltate. Povara acestei situații cade disproporționat pe umerii întreprinderilor mici.

Indetificarea Problemelor

Problemele cheie sunt următoarele:

1. Proceduri diferite de efectuare a achizițiilor de la persoanele fizice – cetățeni și persoanelor juridice. Astfel, companiile petrec mai mult timp pentru efectuarea de tranzacții și exclud IMM-urile din vânzările B2B pentru că acestea nu își pot permite un contabil 24/24 în oficiu.
2. Un sistem e-factura inefficient implementat de stat. Sistem e-factura trebuie să fie dezvoltat pentru a aduce simplificarea operațiunilor zi de zi al IMM .

3. Cerințele de semnătură și ștampilă impuse de stat pentru vânzările B2Bce presupune implicarea personalului din top management în cele mai mici tranzacții, și ca rezultat pierderea de timp.

Propunerile de modificare și completare

Propunem următoarele soluții pentru a rezolva această problemă.

1. **Acceptarea Bonului Fiscal emis de către mașinile de casă și control (MCC) în contabilitatea pentru achiziții cu plata în numerar.** Bonurile fiscale sunt documente fiscale obligatorii din punct de vedere juridic și ar trebui extinse pentru a acoperi tranzacțiile între întreprinderi. Aceasta ar elimina Factura Fiscală pentru toate tranzacțiile efectuate în numerar și primirea de bunuri în persoană. De asemenea, ar schimba în mod fundamental sistemul actual prin care o companie care realizează o vânzare are mai multe procese pentru persoanele fizice versus persoane juridice. O diferențiere care consumă foarte mult timp și energie. Noi înțelegem că implementarea SIA „Monitorizarea Electronică a Vânzărilor” poate aduce schimbări în viitor apropiat – 12-24 luni. Totodată modificarea simplă la conținutul bonului fiscal îl poate egala cu factura fiscală. **Simplificarea Facturilor pentru bunurile plătite prin virament.** Facturile ar trebui simplificate pentru bunurile care sunt comandate și livrate unei companii sau care sunt luate în credit (cu plata ulterioară, după cum se specifică în contractele companiei). Guvernul ar trebui să stabilească o cerință minimă pentru astfel de facturi, similară celorlalte națiuni europene. De exemplu, în România orice document (tipărit pe orice hârtie) sau document electronic (e-mail, pdf etc.) care transmite informațiile de identificare ale companiei, precum și o listă de bunuri ar trebui considerată un cont de plată / factură. Această simplificare a fost făcută prin Legea nr. 227 din 2019 privind Codul Fiscal ART.319.
2. **Eliminarea facturilor de tranzit.** Factura de tranzit are scopul de a dovedi poliției rutiere dreptul unei persoane de a tranzita mărfurile. Acest concept este o relicvă a trecutului sovietic al Republicii Moldova și nu are un echivalent în țările europene moderne.
3. **Eliminarea cerinței pentru ștampile și semnături.** În timp ce ștampila este opțională în Moldova de peste 2 ani, aceasta este în continuare cerută de aproape toți agenții economici și agențiile guvernamentale. În timp ce obiectivul final ar fi eliminarea totală a ștampilei, este o problemă dificilă de cultură în Moldova, unde oamenii sunt foarte obișnuiți cu acest simbol al puterii și al formalității. Propunem să solicităm ca fiecare factură să se menționeze clar că lângă semnătură ștampilarea documentului nu este cerut obligatoriu de lege. Acest lucru va face politica mai clară și va oferi oportunitatea companiilor care nu vor să folosească în mod constant ștampila un instrument pentru a explica acest lucru birocraților care nu înțeleg această poziție. Solicitarea semnăturilor ar trebui să fie decizia companiei bazată pe contractul dintre cu cumpărătorul lor, și nu o chestiune de interes guvernamental. Acest proces este similar cu modul în care sunt implementate actualmente facturile în România.